

Raadsvoorstel

Onderwerp : Zienswijze Jaarrekening 2024 en Begroting 2026 GGD Gelderland Zuid
Zaaknummer : 762177
Behandelend team : Sociale Ontwikkeling
Status : Openbaar

Besluit om

1. De zienswijzebrief op de concept Jaarrekening 2024 en de concept Begroting 2026 van de GGD Gelderland-Zuid vast te stellen, zie bijlage 1.
2. Een risico van €105.098 op te nemen in de risicoparagraaf van de gemeentelijke begroting 2026.
3. De zienswijzebrief te versturen aan het Dagelijks Bestuur GGD.

Inleiding

De GGD Gelderland-Zuid is een gemeenschappelijke regeling met als doel het monitoren, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid. Dit regionale samenwerkingsverband heeft 14 deelnemende gemeenten.

Op 31 maart 2025 heeft het Dagelijks Bestuur van de GGD de conceptjaarrekening 2024 (zie bijlage 3 t/m 6) en de begroting 2026 (zie bijlage 7 t/m 10) verstuurd. De raad krijgt de mogelijkheid om voor 2 juni 2025 zijn zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur (DB) van de GGD. De zienswijze is één van de gemeentelijke sturingsinstrumenten richting de Gemeenschappelijke Regelingen (GR) en is gebaseerd op het adviesrapport van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen in de Regio Nijmegen. Zij beoordelen de jaarstukken en begroting en adviseren regiogemeenten hierover (zie bijlage 2).

Beoogd effect

De gemeente Beuningen houdt toezicht op de financiële en beleidsmatige situatie van de GGD door jaarlijkse beoordeling van de jaarrekening en begroting. Met de zienswijzebrief vragen wij het Algemeen Bestuur de Beuningse opmerkingen mee te nemen bij de vaststelling van de stukken. Dit stelt de raad in staat kaders te stellen, invloed uit te oefenen en de belangen van onze gemeente te borgen. Het lange termijn doel van de zienswijze is dat onze gemeente een goed werkende GR heeft die de publieke gezondheidszorg bevordert.

Argumenten

Concept jaarrekening 2024

1.1 De adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen heeft positief advies uitgebracht op de concept jaarrekening.

De adviesfunctie adviseert in te stemmen met de jaarstukken 2024 en het resultaatsbestemmingsvoorstel. De adviesfunctie vraagt aandacht voor de toelichting op het resultaat over 2024. In de jaarstukken wordt over verschillende bedragen gesproken qua negatief resultaat. Daarom nemen we dit op in de zienswijze.

1.2 Ondanks een negatief resultaat, is er voldoende ruimte binnen de Algemene Reserve om dit op te vangen. Het negatieve resultaat van de GGD over 2024 bedraagt €152.000 en wordt onttrokken aan de Algemene Reserve. De streefwaarde van de Algemene Reserve is praktisch gelijk gebleven. Na onttrekking van het negatieve resultaat aan de Algemene Reserve overschrijdt deze de streefwaarde niet.

1.3 Er was een positief resultaat bij de uniforme taak Veilig Thuis

Het positieve resultaat van Veilig Thuis van € 71.000 wordt, conform de begrotingssystematiek van Veilig Thuis, uitgekeerd aan de gemeenten. Voor Beuningen gaat het om een bedrag van € 3.318. Dit positief resultaat komt o.a. doordat in 2024 minder diensten zijn gerealiseerd dan begroot. Ook is het ziekteverzuim in 2024 licht afgenomen ten opzichte van 2023.

1.4 De gemeenteraad heeft het recht om een zienswijze te geven.

Het recht om een zienswijze te geven is geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen. In lijn met bovenstaande besluiten zijn onze zienswijzen verwoord in bijgevoegde voorlopige zienswijzebrief. Hiermee wordt het dagelijks bestuur van de GGD Gelderland-Zuid geïnformeerd over de zienswijze van de gemeente Beuningen ten aanzien van de 'conceptjaarrekening 2024' en de 'ontwerpbegroting 2026'.

Concept begroting 2026

1.5 De adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen heeft positief advies uitgebracht op de concept begroting 2026.

De adviesfunctie adviseert in te stemmen met de begroting 2026. De GGD Gelderland-Zuid heeft een indexatie voor 2026 opgenomen van 4,86%, dit is volgens BNR norm. Er zijn geen uitzettingen aan de orde. Belangrijkste aspecten waar in de begroting 2026 rekening mee is gehouden betreft de bezuinigingen.

1.6 De GGD heeft in samenwerking met gemeenten scenario's voor ombuigingen uitgewerkt.

Hiermee is gehoor gegeven aan de oproep van de gemeenteraad om voor de komende jaren scenario's uit te werken waarbij de structurele vermindering van gemeentelijke middelen als uitgangspunt wordt gehanteerd. Dit is tot stand gekomen in nauwe samenwerking en overleg met ambtenaren van alle gemeenten en het Dagelijks- en Algemeen Bestuur (zie bijlage 10). Het Dagelijks Bestuur heeft in de begroting 2026 uiteindelijk de volgende (structurele) kostenbesparingen / bezuinigingen doorgevoerd;

- Bundelen vaccinatiewerkzaamheden jeugd en volwassenen (€ 200.000)
- Forensische geneeskunde (€ 50.000)
- Jeugdgezondheidszorg, incl. aanbesteding digitaal kinddossier (€ 400.000)
- Informatievoorziening (€ 150.000)
- Opleidingsbudget (€ 50.000)
- Door de financiële rekenregels m.b.t. de formatiebegroting Veilig Thuis is er in 2026 een incidentele meevaller van € 235.000 (excl. indexatie 2026) die wordt ingezet ten behoeve van de bezuinigingsopgave.

1.7 De huidige tijden en middelen vragen om focus en samenwerking

Ondanks de huidige bezuinigingen zien we op verschillende onderdelen van publieke gezondheid nog ruimte om met elkaar stappen te zetten (denk aan JGZ, Bijzondere zorg). We blijven graag met de GGD in gesprek over deze prioriteiten en focus zodat we met elkaar doelgericht te werk gaan.

1.8 De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om een zienswijze vast te stellen.

De gemeenteraad kan in zijn zienswijze aangeven wat hij van de conceptjaarrekening 2024 en begroting 2026 vindt en deze reactie kan de GGD verwerken in haar plannen. De GGD benoemt in haar raadsbrief dat de gemeenteraden de mogelijkheid krijgen om een zienswijze in te dienen en in de Gemeenschappelijke Regeling staat beschreven dat de gemeenteraad deze bevoegdheid heeft.

2.1 Hiermee vangt de raad financiële risico in de begroting op.

De GGD beschrijft in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in haar conceptjaarrekening en begroting de omvang van de risico's welke de GGD loopt. Niet alle risico's kunnen door de GGD worden opgevangen. Daarom adviseert de Adviesfunctie in haar rapportage dat gemeenten het overige risico opneemt in haar risicoparagraaf. Voor Beuningen is dit een bedrag van €105.098. Dit is naar rato van de deelnemersbijdrage.

Kanttekeningen

1.1 Een zienswijzebrief biedt geen garantie dat het bestuur van de GGD Gelderland-Zuid de input van de raad opvolgt in het vaststellen van de concept jaarrekening 2024 en concept begroting 2026.

Met een zienswijzebrief geeft de raad een reactie op de conceptjaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting 2026. Het Dagelijks Bestuur geeft een reactie op de zienswijze, maar het Algemeen Bestuur is bevoegd om de conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 vast te stellen. Zij kunnen ervoor kiezen om de input uit de zienswijze niet mee te nemen. Als meerdere gemeenten hetzelfde standpunt innemen, de kans groter dat het Algemeen Bestuur de goede zorgen en aanbevelingen in de zienswijze meeneemt in haar stukken.

1.2 Het Rijk stelt mogelijk extra middelen beschikbaar voor gemeenten.

De gesprekken met het kabinet zijn nog niet afgerond en de exacte bedragen zijn nog onbekend. We gaan daarom uit van de huidige financiële situatie en houden vast aan bezuinigingen.

2.1 De top 10-risico's zijn aanzienlijk gestegen t.o.v. vorig jaar.

De top 10 risico's zijn bondig omschreven en de bijbehorende bedragen zijn niet nader onderbouwd. Door deze toename van risico's blijkt in de rekening dat de mate waarin het weerstandvermogen van de GGD de risico's kan afdekken is gedaald van 77% naar 39% t.o.v. vorig jaar. Dit betekent dat de deelnemende gemeenten voor een groter deel van de risico's aan zet zijn. We vragen daarom in de zienswijze om een uitgebreidere toelichting op de risico's en aandacht voor het weerstandvermogen.

3.1 De GGD Gelderland-Zuid heeft verzocht om voor 2 juni 2025 een zienswijze op de stukken kenbaar te maken.

De raadsplanning van gemeente Beuningen sluit hier niet op aan. Na bespreking in de commissie Samenleving en Bestuur wordt de concept zienswijze daarom ambtelijk verstuurd naar de GGD zodat zij weten waar de gemeenteraad over gaat spreken. Na het raadsbesluit wordt de definitieve zienswijze aan het Dagelijks Bestuur van de GGD verstuurd.

Financiën

Concept jaarrekening 2024

De begroting 2024 was niet sluitend. Voor kantoorautomatisering was € 100.000 overschrijding goedgekeurd door het Algemeen Bestuur. Het gerealiseerde resultaat bedraagt € 81.000 negatief, dit is € 19.000 positiever dan begroot.

Het resultaat bestaat uit:

Negatief resultaat GGD Gelderland-Zuid	€ 152.000
Positief resultaat Veilig Thuis	- € 71.000
Totaal jaarrekening	€ 81.000

Het negatief resultaat van € 152.000 wordt onttrokken aan de Algemene Reserve. Conform de begrotings-spelregels worden de gemeenten met gevraagd om bij te storten.

Het positieve resultaat van Veilig Thuis van € 71.000 wordt, conform de begrotingssystematiek van Veilig Thuis, uitgekeerd aan de gemeenten. Voor Beuningen gaat het om een bedrag van € 3.318.

Gewijzigde begroting 2025

Er is geen begrotingswijziging aangeleverd voor 2025.

Concept begroting 2026

In de concept begroting 2026 is uitgegaan van:

- De nullijn, geen uitzettingen, behalve de loon- en prijsstijgingen (= de index). Met andere woorden: voor de conceptbegroting 2026 is uitgegaan van de uniforme bijdrage op basis van inwoners door gemeenten 2025, plus de loon- en prijsindex. De uniforme bijdrage is geïndexeerd

met 4,86% conform vastgestelde methodiek door het Algemeen Bestuur. Het gaat om een stijging van lasten van € 1.545.104.

- Een pakket aan gemeentelijke bezuinigingen van in totaal € 1.085.000. Dit bedrag staat gelijk aan 3,4% van het uniform deel van de begroting. De besparing is 6,2% als de landelijke bezuinigingen van € 893.500 worden meegenomen.
- Een risico van € 200.000 bij Bijzondere Zorg in verband met de stijgende instroom bij het Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ).

Voor de uniforme taken wordt een verdeelsleutel worden gehanteerd, die uitgaat van het aantal inwoners volgens de door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers per 1 januari van het jaar, voorafgaand aan dat, waarvoor de bijdrage verschuldigd is. Voor Beuningen valt dit in 2026 gunstig uit.

Samengevat betekent dit voor Beuningen qua deelnemersbijdrage 2026:

Uniforme taken obv inwoners	
Begroting 2025	€ 1.391.607
Indexering	€ 67.633
Besparingen	- € 74.970
Verhouding inwoners	- € 10.931
Totaal	€ 1.373.339

Uniforme taken obv facturen	
Begroting 2025	€ 227.370
Besparingen	- € 1.939
Totaal	€ 225.431

Facultatieve taken	
Begroting 2025	€ 118.929
Besparingen	- € 19.357
Totaal	€ 99.572

Totaal deelnemersbijdrage 2026	
Uniforme taken obv inwoners	€ 1.391.607
Uniforme taken obv facturen	€ 225.431
Facultatieve taken	€ 99.572
Totaal	€ 1.698.342

De indexering wordt meegenomen in de voorjaarsnota. De bezuinigingen worden meegenomen in de begroting 2026. Wij nemen het risico voor de GGD (€105.098) op in de paragraaf weerstandsvermogen van de eigen begroting 2026.

Tijdspad

Behandeling collegevergadering	13 mei 2025
Behandeling Commissie Samenleving en Bestuur	20 mei 2025
Behandeling Gemeenteraad	3 juni 2025
Vaststelling definitieve begroting in AB vergadering	3 juli 2025

Duurzaamheid

n.v.t.

Communicatie/Participatie

Na behandeling in de gemeenteraad van 3 juni wordt de zienswijzebrief verstuurd aan het DB. De zienswijzen worden door het Algemeen Bestuur betrokken bij de behandeling en vaststelling van de stukken in de vergadering van 3 juli 2025.

Evaluatie

Het DB geeft een schriftelijke reactie op de ingediende zienswijzebrief. Aan de hand daarvan kan worden bepaald of het beoogde doel is behaald.

Daarnaast brengt de GGD halverwege het jaar een tussentijdse rapportage uit. In de tussentijdse rapportage laten zij zien hoe de productieontwikkeling was in de eerste 8 maanden van het boekjaar en hoe de inkomsten en uitgaven zich verhouden tot de begroting.

Bijlagen

- Bijlage 1: Zienswijzebrief Concept Jaarrekening 2024 en Begroting 2026 GGD Gelderland-Zuid
- Bijlage 2: Adviesrapport Adviesfunctie Jaarrekening 2024 en begroting 2026 GGD Gelderland-Zuid
- Bijlage 3: Aanbiedingsbrief raden concept jaarrekening GGD Gelderland-Zuid 2024
- Bijlage 4: Jaarrekening 2024 GGD Gelderland-Zuid
- Bijlage 5: Jaarverslag 2024 GGD Gelderland-Zuid - bestuursversie
- Bijlage 6: Aanbiedingsbrief raden concept begroting GGD Gelderland-Zuid 2026
- Bijlage 7: Programmabegroting 2026 GGD Gelderland-Zuid
- Bijlage 8: Overzicht opmerkingen gemeenten in zienswijzen n.a.v. Kaderbrief 2026
- Bijlage 9: Notitie voorstellen tot kostenbesparing Begroting 2026

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

Dyanne Kocken
secretaris

Daphne Bergman
burgemeester